

Mi ćemo vratiti publiku u kina

PRVA
GENERACIJA
HRVATSKIH
EU FILMAŠA

**To nije teško: trebamo
masovno snimati komedije
ili dječje filmove i napokon se
pomiriti s tim da gotovo pola
novca treba dati u marketing**

Nebojša
Slijepčević već se
okrenuo stranim
koproducentima
i televizijama
poput ZDF-a

PIŠE BORIS OREŠIĆ
SNIMIO BORIS ŠTAJDUHAR

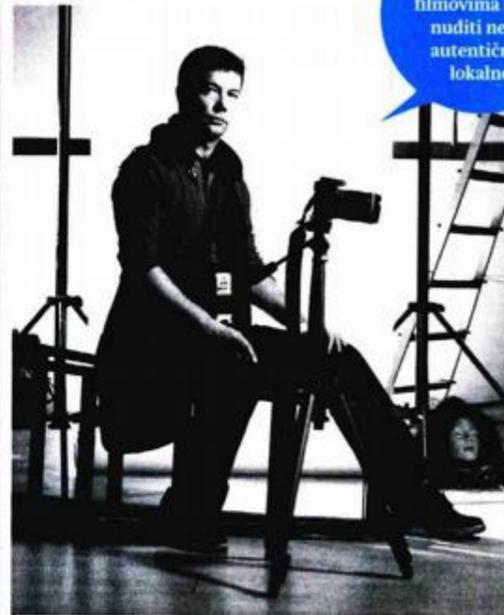
GLOBUS Kultura

» **Ako je vjerovati staroj narodnoj da na mladima svijet ostaje, hrvatski film neće do vijeka nositi etiketu najdosadnijeg i najneuspješnijeg od svih u bivšoj Jugoslaviji.**

Redatelji koji zadnjih godina završavaju studij filmske i televizijske režije na zagrebačkoj Akademiji dramske umjetnosti s podosta optimizma gledaju na budućnost svoje profesije, a kad ih pitate što misle o aktualnoj domaćoj filmskoj produkciji, svi će redom svoje izlaganje započeti hvalevrijednom činjenicom da hrvatski filmovi napokon imaju brojnu publiku.

“Sonja i bik” i “Svećenikova djeca” naslovi su koje mlade nade hrvatske kinematografije ponavljaju kao mantru. Pa vjeruju da bi i njima moglo poći za rukom ono u čemu su uspjeli Vlatka Vorkapić i Vinko Brešan – napraviti film koji ljudi žele gledati.

Naši sugovornici iza sebe, uz diplomu, imaju i po nekoliko zapaženih kratkometražnih ili dokumentarnih filmova. Uglavnom intenzivno rade na svojim dugometražnim igranim prvijencima kroz koje napokon dobivaju priliku dokazati se i pred kritikom i pred publikom

Slijepčević sugerira da u filmovima treba nuditi nešto autentično i lokalno

NEBOJŠA SLIJEPCÉVIĆ

Hrvatski su filmovi i dalje konzervativni

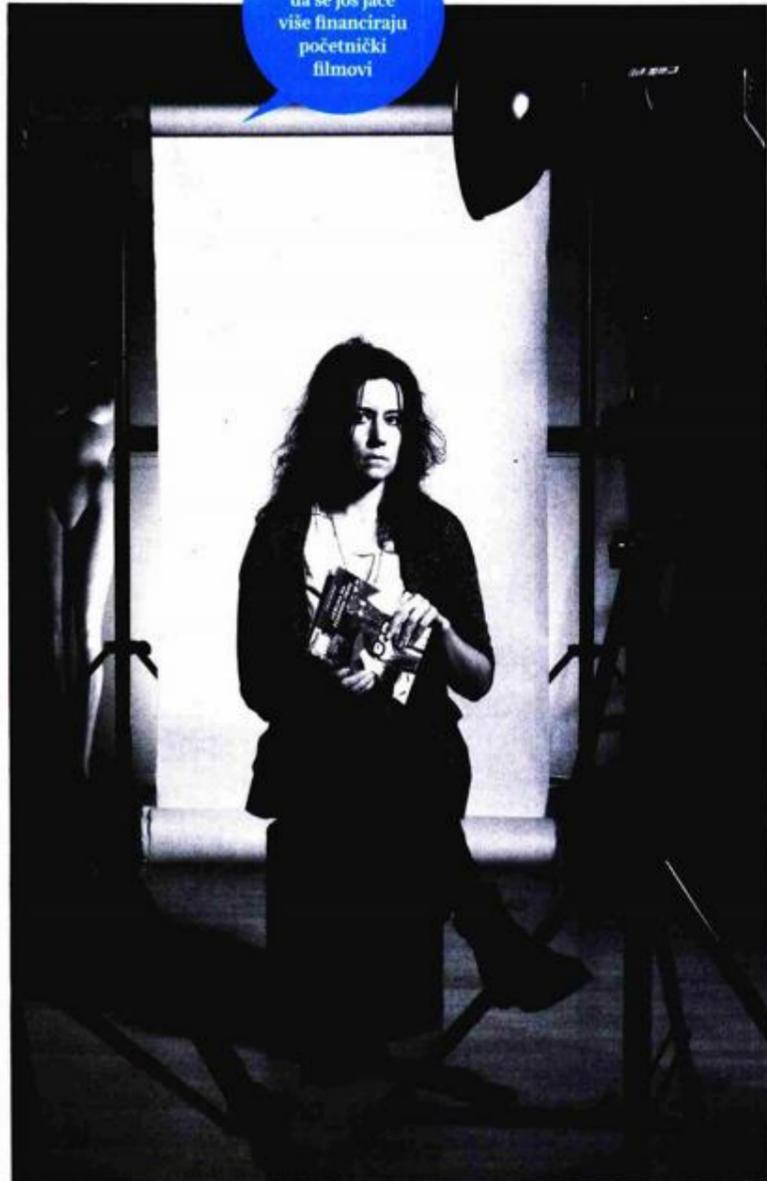
Počnimo od najiskusnijeg među njima. Njegov bi novi film o ljubavi na hrvatski način doista mogao biti pravi mamac za publiku. Jasno to postaje svakome tko pogleda osmominutni trailer filma “Gangster te voli”. Zagrepčanin Nebojša Slijepčević (39) diplomirao je 2003. i iza sebe ima desetak dokumentaraca i jedan segment u omnibusu “Zagrebačke priče”. Uskoro će premijerno prikazati kratkometražni igrani film “Kutija”. U završnoj mu je fazi dugometražni dokumentarac “Gangster te voli” snimljen u hrvatsko-njemačko-rumunjskoj koprodukciji u koji su ušle i velike televizije poput Artea i ZDF-a. Slijepčević se osim kao redatelj, potpisuje i kao snimatelj i montažer.

“Velika je stvar pojava HAVC-a jer je raspodjela sredstava postala mnogo transparentnija. Sve je bolja suradnja sa stranim produkcijama, što je jako važno za nas koji želimo svoje filmove nuditi i u inozemstvu. Producenti su sve obrazovaniji i jer se na Akademiji obrazuju mladi stručnjaci za produkciju”, nabraja Slijepčević pozitivne trendove. Smatra da je hrvatski film ipak pretežno i dalje vrlo konzervativan, tj. da se nedovoljno pozornosti posvećuje sadržaju. Još više je konzervativan formom. Umjetnost, kaže Slijepčević, ne bi smjela biti konzervativna, što bi značilo da redatelji trebaju više eksperimentirati pri čemu im treba dati za pravo i da pogriješe.

Budućnost hrvatske filmske produkcije Slijepčević vidi u spajanju dokumentarnog i igranog filma, tzv. fusion filmovima. “Hollywood sve više u filmovima nudi kompjuterske efekte u čemu mi ne možemo konkurirati, ali možemo imati autentičnost, što se ne može vidjeti u američkim filmovima”, zaključuje Slijepčević.

Čejen Černić apelira da se još jače više financiraju početnički filmovi

ČEJEN ČERNIĆ

Ako nas HAVC ne pokrene, neće ni netko drugi

Na svom prvom animiranom filmu "Cura koja je voljela bajke" trenutno radi mlada redateljica Čejen Černić (30), Osječanka sa zagrebačkom adresom, koja je na ADU diplomirala 2008. godine. U planu joj je i snimanje prvog igranog filma.

"Uspjesi hrvatskih filmova u kinima daje nadu da bi u budućnosti moglo biti više posla i za mlade redatelje. Bilo bi bolje kada bi HAVC više sredstava izdvajao za financiranje debitantskih filmova jer smo svi mi pretežno ovisni o HAVC-u i HTV-u", ističe Čejen Černić dodajući kako se teško može živjeti samo od režiranja filmova. Ona za život zaraduje kao asistentica režije na filmovima drugih autora.

Kao autorici joj je, kaže, iznimno važna cijela ekipa koja sudjeluje u nastajanju filmskog projekta.

"U narednim godinama moramo u kina privući još više publike i tako promijeniti percepciju najšire javnosti da je hrvatski film u kinima nešto što treba automatski prekriti. Da bi se privukla publika, hrvatskom je filmu potreban bolji marketing, a to podrazumijeva i dodatne troškove. Ne želim reći da uvijek treba podilaziti ukusu publike. Postoje autori koji obrađuju teme koje će većini gledatelja biti odbojne poput teške socijale. Čini mi se da se ljudi sve više žele u kinima i malo nasmijati, a ne još više izdeprimirati u ovoj sveopćoj depresiji koja vlada u hrvatskom društvu. Na filmskom platnu nam nedostaje vedrine i optimizma", govori Čejen Černić uvjerenjena kako je pred hrvatskim filmom svijetla budućnost.

ANDRIJA MARDEŠIĆ

Režiseri su jedva shvatili što ljudi žele gledati

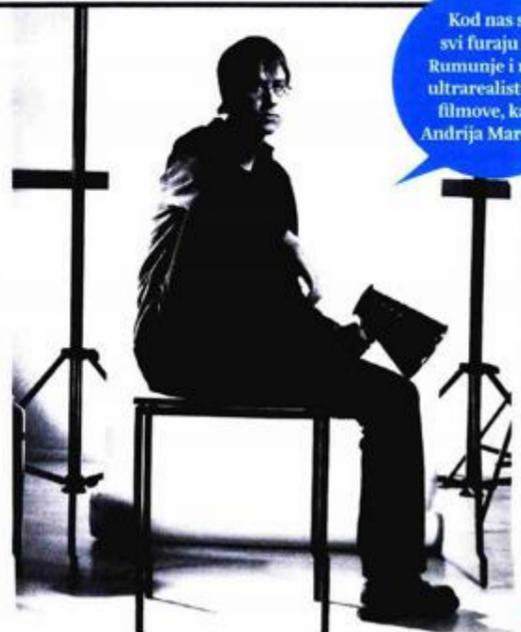
Redatelj Andrija Mardešić ima 27 godina i živi na relaciji Zagreb-Split-Komiža. Snimio je kratki film "Iris". Sada radi na polusatnom segmentu "Podstanar" u HTV-ovu omnibusu. Režirao je "Ružu vjetrova", a na HAVC je prijavio i svoj debitantski dugometražni scenarij za komediju s woodyallenovskim štihom.

"Posla ima, ne mogu se žaliti. Nakon 20 godina hrvatski su redatelji shvatili što ljudi žele gledati. No, nemamo rezultate

jer imitiramo svjetske trendove umjesto da se koncentriramo na nešto svoje. Na primjer, svi se furaju na Rumunje i rade ultrarealistične filmove. Već je u tome nastupilo zasićenje. Zašto bi netko gledao hrvatski film koji izgleda kao rumunjski kad može gledati rumunjski film", pita se Mardešić.

"Pojavom jeftinih fotoaparata koji snimaju video povećala se konkurencija jer sada je svatko u prilici snimiti film", naglašava Andrija Mardešić uvjeren kako bi publiku u kina zasigurno mogao privući dobar hrvatski triler.

Kod nas se svi furaju na Rumunje i rade ultrarealistične filmove, kaže Andrija Mardešić

BARBARA VEKARIĆ

Čekajući novac za film nije mi teško raditi i reklame

Najmlađa među mladim nadama hrvatskog filma je Dubrovkinja Barbara Vekarić (25), ambiciozna apsolutna režiserica koja već priprema scenarij za svoj prvi dugometražni igrani film "Čekajući Aleksi" za koji je od HAVC-a dobila novčanu potporu za razvoj scenarija. Iza sebe ima zapažene kratkometražne filmove "Prva dama Dubrave", "Mali debeli rakun" i "Nina, molim te". "Hrvatske filmove gledam uglavnom po preporuci kolega. Svake godine budu dva do tri jako dobra filma

"Redatelji su naklonjeniji filmovima s kojima će lakše osvojiti neku nagradu"

poput 'Neka ostane među nama' ili 'Na putu'. S obzirom da još uvijek proizvodimo malo filmova, nismo loši. Generalno bi država trebala izdvajati više novca za filmsku produkciju kako bi se moglo snimati više žanrovskih filmova i na više lokacija. Važno je da se snima što više jer tako ljudi koji rade na filmu – od redatelja do snimatelja, montažera, šminkera i svih ostalih – mogu stjecati iskustvo. Da bi u svom poslu postali vrhunski moraju raditi više od jednog projekta u nekoliko godina", govori nam Barbara Vekarić koja bi voljela da redatelji ne moraju pet godina čekati novac da bi snimili film i da režija napokon postane zanimanje, a ne hobi.

"Nadam se da će moji projekti dobivati sredstva na natjecanjima, a usput bih radila i reklame, spotove, serije... Ne može se živjeti samo od snimanja filmova. Trebalo bi biti i što više koprodukcija čime bi hrvatski filmovi postali međunarodni projekti i bili predstavljeni ne samo domaćoj publici nego i u regiji, pa i šire", zaključuje mlada redateljica uvjerena kako hrvatski film može biti veoma konkurentan europski proizvod.

DAVID KAPAC

Režiseri griješe: na komediju gledaju svisoka

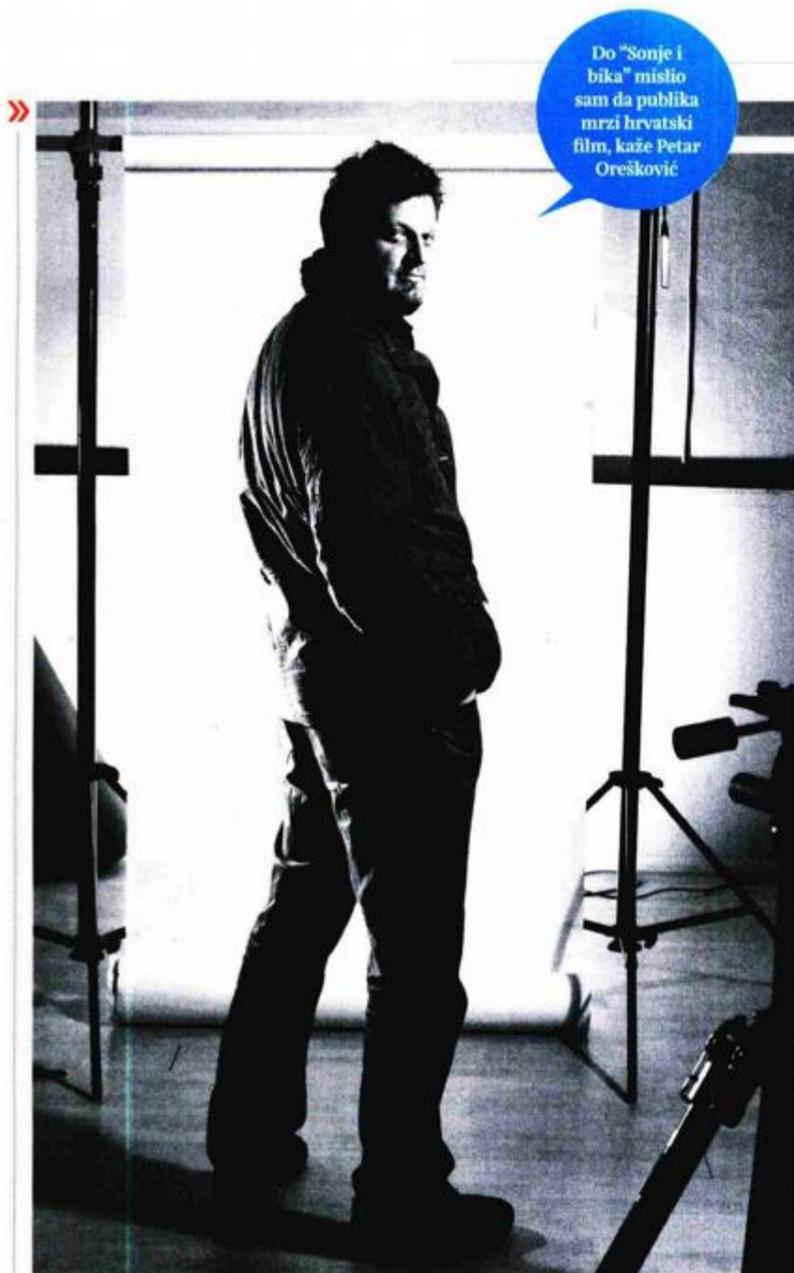
David Kapac (26) diplomirani je filmski redatelj. Roden je u Zagrebu, ali je veći dio života proveo u Pregradi. Njegov je diplomski rad bio srednjometražni igrani film "Zagorski specijalitet", snimljen u koprodukciji Hrvatske radiotelevizije i Akademije dramskih umjetnosti, a prikazan je i u Pulsnoj areni. Često radi zajedno s Andrijom Mardešićem, i to tako da mu je bio asistent redatelja na njegovoj noirovskoj komediji "Iris", a Mardešić njemu na hororu "Zagorski specijalitet", o team buildingu koji kreće u nepredviđenom smjeru. Kapac trenutno najviše radi u Splitu kao asistent kreativnog producenta na seriji "Ruža vjetrova".

"Hrvatskom filmu nedostaje izraženija žanrovska kultura. Kod nas se recimo na komediju gleda svisoka kao na manje vrijedan i festivalski nepogodniji žanr, ali publika baš to sve više želi i zato je pohvalno što se u Hrvatskoj napokon snimaju komedije. Vjerujem da će to otvoriti vrata i nekim drugim žanrovima za koje sigurno postoji publika, ali redatelji nemaju dovoljno sluha pa radije snimaju filmove za koje misle da će s njima lakše osvojiti neku nagradu na festivalu", zaključuje Kapac. Prema njegovu mišljenju hrvatska kinematografija je mlada i još uvijek traži svoj identitet i međunarodno odobravanje.

"Trebali bismo biti manje opterećeni time kako nas gledaju vani nego raditi dobre priče i ne pokušavati se ikome dodvoriti. Kinematografija bez publike nema smisla i ključno je vratiti ljude u kina", tvrdi David Kapac.

Barbara
Vekarić za svoje
prvi dugometražni
film već dobila
potporu HAVC-a za
razvoj scenarija

Do "Sonje i bika" mislio sam da publika mrzi hrvatski film, kaže Petar Orešković

PETAR OREŠKOVIĆ

Ljudi i dalje žele dati 30 kuna za dobar domaći film

Mladi zagrebački redatelj Petar Orešković (32) koji je diplomu ADU spremio u džep prošle godine, javnosti se najbolje predstavio svojim dugometražnim dokumentarnim filmom "Povratak mrtvog čovjeka" koji je postigao uspjehe izvan i Hrvatske. Na televizijama je režirao serije poput sitcoma "Zimmer frei". Trenutno priprema prvi dugometražni igrani film "Tomica, volimo te" za koji je od HAVC-a dobio sredstva za razvoj scenarija koji uz njega potpisuje i Natko Jurdana. Riječ je tzv. omladinskom filmu.

"Činilo se da publika bojkotira hrvatski film i pitao sam se jesmo li mi uopće zemlja u kojoj se isplati snimati filmove. 'Sonja i bik', 'Svećenikova djeca' i 'Koko i duhovi' su pokazali da su ljudi ipak spremni dati 30 ili čak nešto više kuna za gledanje hrvatskog filma. Trebalo bi se zaredati još nekoliko takvih. Nadam se da bih i ja mogao tako nešto proizvesti. Nije dovoljno imati dobar film i scenarij nego i strategiju predavljanja filma", govori Orešković.

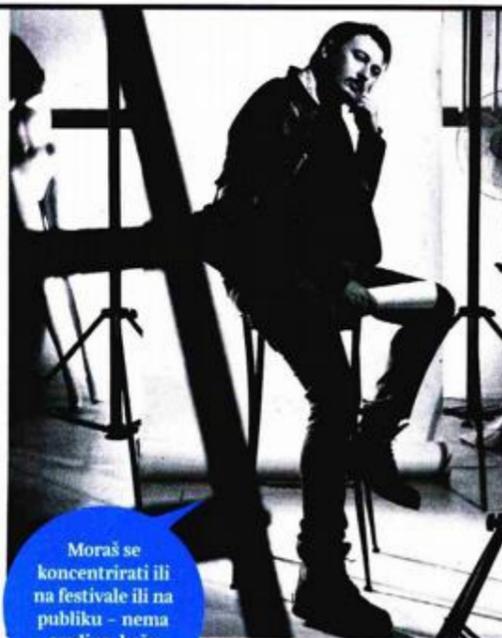
"Nama mladima je izazov napraviti zanimljiv film sa što manjim budžetom. Meni se više sviđaju fantastični filmovi poput primjerice filmova za djecu u kojima ljudi lete, a to nije jeftino snimiti. Ponekad nije lako pomiriti financijske mogućnosti i afinitete. Drago mi je da HAVC ne daje podršku samo artističkim filmovima nego i drugim žanrovima kao što su komedije i dječji filmovi. Komedije će najlakše vratiti ljude u kina, a kada steknu naviku onda će doći pogledati i art film", kaže Petar Orešković.

IGOR ŠEREGI

Najviše sam naučio od Vinka Brešana

Kratkometražni film "Životinjsko carstvo" Igor Šeregija (28), absolventa režije na ADU, nagrađen je na prošlogodišnjim Danima hrvatskog filma, a na Puli se mladi režiser predstavio kao jedan od četiri autora u omnibusu "Košnice".

"Radio sam s Vinkom Brešanov kao njegov pomoćnik i imao priliku od njega puno naučiti. Trebali bismo svake godine imati dva do tri filma kao što su njegova 'Svećenikova djeca'. Na akademiji su nas učili da su komedije, horori, trileri i drugi žanrovski filmovi manje vrijedni od umjetničkih filmova. To je krivo", smatra Šeregi. Volio bi, kaže, da mladi redatelji imaju više prilike snimati televizijske filmove, jer ne treba zaboraviti da su uspješnice poput "Ruskog mesa" i "Kako je počeo rat na mom otoku" bili televizijski filmovi. "Mi redatelji se moramo koncentrirati ili na festivale ili na publiku. Nema sredine. Teško je napraviti film koji će se svidjeti širokoj publici i istovremeno biti konkurentan na nekom velikom europskom festivalu."

Moraš se koncentrirati ili na festivale ili na publiku - nema sredine, kaže Igor Šeregi